

Дејан САВОВСКИ

ЕВРОПА ПОВТОРНО ВО "ЛЕР"

зултат на севкупната состојба, земјите од поранешниот источен блок, погледите ги насочија кон Западот, особено кон НАТО, како на меѓународна орга-

низација која може да ги ублажи стравовите за идната безбедност на нивната новостекната слобода. Разбирајќи дека на НАТО му е потребна нова улога, доколку сака да опстане, тогашните влади на НАТО-членките ја изготвија иницијативата наречена Партнерство за мир, чија намера била да се ублажи руското спротивставување на проширувањето кон Исток, а воедно тоа претставувало и трасирање на патот за негова експанзија во иднина. Кај Русите сè уште се чувствува загриженост за трендот на проширувањето на НАТО, како и неговото доближување кон руските граници. Случувањата од изминативе денови како да го навестуваат враќањето на шеесеттите години од минатиот век, а сега како да провејува идеја за нова студена војна. И тоа најмногу благодарение на некогашните советски републики, денес независни држави, кои својот нов идентитет грчевито го бараат во конфронтација со Руската федерација.

Всушност, сè почна на последниот Самит на НАТО во Букурешт, каде идната за нова студена војна се чувствуваше и во политичките дискусии и во политичката реалност. Или едноставно кажано, мотивот стана општ и како таков почна да се нуди, токму како идеја за разбирање на моментната светска геостратешка позиција.

Се наметнува прашањето каде Европа може да пронајде баланс, но воедно дали такво нешто е и можно. Досега нејзиниот медијаторски фактор во Грузија (Осетија) успеваше да го балансира руското ангажирање. Воопшто не беше лесно мисиите да ја добијат довербата на сепаратистите во овој регион. Тие беа испратени во оваа област да управуваат со конфликтите, со препорака за почитување на територијалниот интегритет на Грузија. Но, по најновите случувања во оваа поранешна советска Република, каде интересите на Русија несомнено се големи, активен дијалог, договор за разоружување и создавање норми на однесување во комуникацијата меѓу двете страни уште долго нема да бидевозможен.

Ќе завршам како и што и почнав, доколку демократијата е метод на ненасилство, доколку таа претставува решение за војните, тогаш неминовна е потребата за нејзино јакнење. Круцијално прашање е тоа што значи за Русите поимот демократија? И дали воопшто на Русија ѝ е потребна посебна руска демократија.

**ЕДЕН ОД ТИЕ МОМЕНТИ
 Е И ПАДОТ НА
 БЕРЛИНСКИОТ СИД, КОЈ
 ДОВЕДЕ ДО СЕОПФАТНО
 ПРЕИСПИТУВАЊЕ НА
 ГЕОСТРАТЕШКИТЕ
 ПОЗИЦИИ НА МНОГУ
 ЗЕМЈИ. СО
 ЗАВРШУВАЊЕТО НА
 СТУДЕНАТА ВОЈНА ВО
 ЦЕЛА ИСТОЧНА И
 ЗАПАДНА ЕВРОПА КАКО
 ДА ВОСКРЕСНАА
 НАЦИОНАЛНИТЕ И
 ЕТНИЧКИТЕ
 НЕДОРАЗБИРАЊА И СЕ
 ПОЈАВИЈА БРОЈНИ
 КОНФЛИКТИ.**

Доаѓањето на власт на психолошки нестабилни поединци, избрани врз основа на моментни емоции на електоратот, политички манипулации или историска случајност, значи реинкарнација на разни Хитлери, Садами и сл.

Моментно светот е соочен со една иронија. Најголемите светски сили промовираат демократија но, сепак, се потпираат на авторитетите, со цел да се дојде до мир во светот. Имено, многу е полесно да се преговара за мир со еден човек, отколку со двајца или со цела дузина луѓе, кои се вклучуваат во процесот на донесување на одлуките како резултат на појавата на демократијата. Тоа значи дека демократијата го отежнува процесот на разрешување на кризите, особено кога тие се резултат на внатрешните политички конфликти (примерот со Грузија, каде не се знае кој треба и кој има моќ да го реши проблемот). Тука станува збор за прашањето - Кој ја има легитимноста и моќта да ги направи неопходните проблеми, кои ќе доведат до отстранување на причините кои доведуваат до појава на криза? Многумина ја поддржуваат тезата дека проблемот на војната и на мирот е во рацете на раководствата и на лидерите, кои се најдоговорни за меѓународната политика и за политиката на својата земја. Доаѓањето на власт на психолошки нестабилни поединци, избрани врз основа на моментни емоции на електоратот, политички манипулации или историска случајност, значи реинкарнација на разни Хитлери, Садами и сл. Во светската историја постојат моменти кои претставувале своевидна решавачка пресвртница. Еден од тие моменти е и падот на Берлинскиот сид, кој доведе до сеопфатно преиспитување на геостратешките позиции на многу земји. Со завршувањето на Студената војна во цела Источна и Западна Европа како да воскреснаа националните и етничките недоразбирања и се појавија бројни конфликти. Нациите од поранешниот источен блок се почувствуваа изгубени во минатото, во безбедносни услови кои не им дозволуваа да се чувствуваат сами себе слободни. Оставени од контролата на Советскиот Сојуз тие се најдоа во безбедносен вакуум во следните неколку години. Нивната поранешна цврста стабилност како да исчезна и како да беше заменета со опасност од конфликт и страв од рускиот национализам. Како ре-